



Grad Sarajevo

POLITIKA GRADA SARAJEVA ZA MANDATNI PERIOD 2016-2020

(nacrt)

Predlagač: Gradonačelnik

Sarajevo, oktobar 2017. godine

Uvod

Značaj Grada Sarajeva

Sarajevo je prijestolnica Bosne i Hercegovine, odnosno njen politički, administrativni, komunikacijski, privredni, obrazovni, kulturni i sportski centar. Grad Sarajevo je kosmopolitiski grad i jedan od najvažnijih simbola i nosilaca ideje o milenijskoj, suverenoj, multikulturnoj, multietničkoj, multikonfesionalnoj evropskoj državi. Grad Sarajevo je zasigurno najvažniji stub i čuvar identiteta suverene i nezavisne države Bosne i Hercegovine.

Glavni grad BiH je i platforma razvoja savremene nezavisne, suverene i međunarodno priznate države Bosne i Hercegovine sa svojim teritorijalnim integritetom. On je svjetski poznata i priznata vrijednost sa nemjerljivim potencijalom, historijskom ulogom i civilizacijskim značajem i vrijednostima što ga čini gravitacionim centrom, kako Bosne i Hercegovine, tako i cijele regije. Grad Sarajevo je mjesto gdje se nalaze sjedišta najvažnijih i najvećih kompanija u Bosni i Hercegovini i ima veliki investicijski i poslovni potencijal.

Sarajevo je najvrjedniji resurs koji Bosna i Hercegovina i njeni građani imaju. Grad na Miljacki u mnogim aspektima prevazilazi granice države i postao je regionalno stjecište i centar te evropski partner u različitim projektima. Njegova historija i simbolika neodvojivi su dio evropskog duha i ukupne civilizacijske vrijednosti koja objedinjuje Istok i Zapad, što grad čini otvorenim za sve dobronamjerne ljude i institucije.

Grad Sarajevo je olimpijski grad, gdje su 1984. godine održane XIV Zimske olimpijske igre. Obiluje sa posebnim prirodnim ljepotama, turističkim sadržajima, te ljudima koji su poznati po svojoj toplini, otvorenosti i kreativnom potencijalu. Grad Sarajevo je i mjesto gdje se održava Sarajevo Film Festival, Sarajevo Biznis Forum, MESS, Balet fest i niz drugih globalno i regionalno prepoznatljivih kulturnih i obrazovnih manifestacija.

Administrativno posmatrano, Grad Sarajevo predstavlja skladan spoj četiri međusobno teritorijalno naslonjene gradske općine, odnosno jedinice lokalne samouprave i to Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad. Formalne nadležnosti i unutrašnja organizacija Grada Sarajeva uređene su Statutom Grada. Grad ima Gradsko vijeće koje se sastoji od 28 vijećnika. Gradskom upravom neposredno rukovodi gradonačelnik, izvršno-upravni organ Grada Sarajeva. Gradonačelnik predstavlja i zastupa Grad Sarajevo.

Politika Grada Sarajeva za mandatni period 2016-2020. godine predstavlja dokument u kojem se navode ključne vrijednosti, razvojna **vizija i misija, te strateški ciljevi Grada Sarajeva i smjernice djelovanja ove Gradske uprave, a potom detaljnije se razrađuju glavni izazovi i temeljne politike u skladu sa nadležnostima ove jedinice lokalne samouprave.**

Grad Sarajevo je uvijek bio rasadnik muzičkih, pozorišnih, filmskih, naučnih, poslovnih i talenata iz drugih oblasti društvenog i privrednog života, te se stoga, pred sve osobe, koje na bilo koji način upravljaju Gradom, postavlja izuzetno težak i izazovan zadatak koji zahtjeva održavanje i razvoj navedenog sadržaja i imidža. Konačno, jedan kvalitetan grad u stvari i čine njegovi građani, tako da će politike, koje se budu promovirale i implementirale, biti orjentirane prema navedenoj činjenici i uzeti u obzir sve potrebe i specifičnosti Grada Sarajeva, kako u lokalnom, tako i u globalnom i regionalnom kontekstu.

Vrijednosti

Prilikom determiniranja vrijednosti jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Sarajeva, potrebno se osvrnuti na određene naučne i praktične spoznaje vezane za politički, ekonomski, kulturni, historijski, tehnološki i etički aspekt poimanja okvira u kojem Grad Sarajevo funkcioniše. U kontekstu vrijednosti Grada Sarajeva, neophodno se osvrnuti na činjenicu da je balansirani koncept upravljanja organizacijom, kao multiperspektivni patern novog javnog menadžmenta, adekvatan metodološki okvir za kreiranje politika Grada Sarajeva. S tim u vezi, kao baza svakog strateškog upravljačkog dokumenta koji uključuje politike, strategije i razvojne planove, koji se operativno dalje razrađuju kroz operativne projekte i procedure, ovdje se potenciraju zajedničke vrijednosti u kontekstu političke orijentacije, organizacijske kulture i poslovne filozofije, kao ključni strateški okvir, koji je osnova za generiranje politike održivih konkurentskih prednosti jedinica lokalne samouprave u savremenom radu sa ciljem daljeg razvoja i rasta Grada Sarajeva.

Fundamentalne vrijednosti koje, kroz svoje politike, želi promovirati Grad Sarajevo su jasno profilirane i predstavljene kroz sljedećih šest širih vrijednosnih skupina:

1. Izvršnost Grada Sarajeva u kontekstu:

- ◆ Proceduralna izvršnost i perfekcionizam u svim aspektima poslovanja,
- ◆ Kontinuirana edukacija i trening zaposlenika,
- ◆ Postavljanja oglednog modela i uzora drugim jedinicama lokalne samouprave,
- ◆ Primjena Evropskih CAF (Common Assesment Framework) standarda upravljanja.

2. Međunarodna orijentacija Grada Sarajeva u kontekstu:

- ◆ Održavanje i unaprijeđenje postojećih odnosa i relacija sa određenim gradovima i savezima,
- ◆ Prepoznavanje novih gradova i saveza za saradnju i razvoj novih partnerskih mreža,

- ◆ Pozicioniranje Sarajeva kao regionalnog centra (kulture, umjetnosti, obrazovanja),
- ◆ Multikulturalnost kroz prihvatanje pozitivnih vrijednosti Istoka i Zapada,
- ◆ Intenzivnije uključivanje u međunarodne događaje, sadržaje i aktivnosti.

3. Fleksibilnost Grada Sarajeva u kontekstu:

- ◆ Prihvatanje novih administrativnih i poslovnih praksi i procedura u radu,
- ◆ Razvoj mreža znanja i odnosa sa poslovnom zajednicom i preduzetnicima (javno-privatno partnerstvo),
- ◆ Korištenju savremenih tehnoloških dostignuća u svim segmentima rada i poslovanja,
- ◆ Proaktivno prepoznavanje i rješavanje problema građana i poslovne zajednice.

4. Kontinuitet i posvećenost razvoju Grada Sarajeva u kontekstu:

- ◆ Projektnog pristupa kod realizacije poslova u nadležnosti Grada Sarajeva,
- ◆ Kontinuirane promjene i unapređenja kroz jačanje kapaciteta Grada Sarajeva,
- ◆ Puno fokusiranosti svih zaposlenih na realizaciju politika i strateških ciljeva,
- ◆ Kontinuirani nadzor nad implementacijom svih strateških politika i procesa.

5. Preduzetnost i inovativnost Grada Sarajeva u kontekstu:

- ◆ Generiranja novih individualnih i organizacijskih izazova i aktivnosti za administraciju,
- ◆ Razvoj i promocija izazovnih i atraktivnih projekata za preduzetnike i građane,
- ◆ Iniciranje Vijeća/Vijećnika na proaktivno djelovanje i donošenje propisa i odluka u kontekstu preduzetničkih poslovnih prilika,
- ◆ Optimizacija resursa Grada Sarajeva, kroz napredne poslovne prakse privatno-javnog partnerstvau radu Grada.

Iz navedenih vrijednosti se može derivirati vizija a nakon toga i misija Grada Sarajeva. Vizija treba da uključi, na nspirativan način, vrijednosti koji promovira Gradonačelnik i imperativno polazi od najvažnijih dugoročno definiranih strateških izazova kojima Grad Sarajevo teži.

Vizija treba da živi u glavi Gradonačelnika, zaposlenika Grada ali i Predsjedavajućeg i članova Vijeća/Vijećnika Grada Sarajeva, te da ista determinira sve njihove odluke sa ciljem ugrađivanja ranije navedenih vrijednosti u kulturološki i organizacijski obrazac svih institucija i sistem vrijednosti građana Grada Sarajeva.

Naravno, prijedlog misije treba da sadrži sve bitne komponente vezane za davanje odgovora na pitanja koja uključuju razlog postojanja Grada Sarajeva, zahtjeve zaposlenika i zahtjeve građana i biznisa koji obitavaju i operiraju.

Vizija

Grad Sarajevo će u narednom srednjoročnom periodu sistematski, odgovorno, planski i odlučno razvijati i komercijalizirati svoj nemjerljivi potencijal kroz principe održivog ekonomskog razvoja, a u korist svih njegovih građana i naroda te generacija koje dolaze. Sarajevo je od svog osnivanja po značaju, poziciji, vrijednostima i karakteru bilo i danas jeste važan evropski grad sa jedinstvenim duhom multikulturalnosti kakvom Evropa već desetljećima teži i koji promovira.

Grad Sarajevo će dodatno raditi na razvoju kapaciteta, koje u mnogim oblastima već posjeduje, uz sistemsko korištenje praksi i standarda razvijenih u okviru jedinica lokalne samouprave u Evropskoj uniji, sa intencijom unapređenja života, rada i standarda svih svojih građana i države čija multikulturalnost čini njegovo najvažnije bogatstvo. Grad Sarajevo će intenzivirati napore u izgradnji sadržaja koji će biti privlačni za najkvalitenije ljudske resurse, institucije i biznise koji trebaju imati osobine dobrih građana.

Grad Sarajevo će da u zakonodavnom, organizacijskom, ekonomskom, infrastrukturnom i upravnom smislu nastavi postavljati visoke standarde, te u navedenom smislu i dalje ostati lider u državi, sa propozicija jačanja njegove pozicije i statusa u cijeloj regiji. Grad Sarajevo će, kroz razvojne aktivnosti fokusirane na obrazovanje, turizam, kulturu, sport i umjetnost, nastaviti sa procesima koji će osigurati da Sarajevo i dalje bude moderan, otvoren, evropski grad, kao predvodnik u provođenju reformi i primjeni evropskih standarda te uspješnoj realizaciji evropskih i drugih razvojnih projekata, kroz kvalitetnu koordinaciju različitih nivoa lokalne vlasti sa ciljem osiguranja isporuke vrijednosti svim interesnim skupinama a posebno građanima.

Grad Sarajevo će do 2020. godine pokrenuti neke od najvažnijih procesa i aktivnosti, iz svoje nadležnosti i u skladu sa mogućnostima koje su na raspolaganju, osloboditi potencijal u formi proizvodnih i uslužnih kapaciteta, kroz transfer i primjenu najsavremenijih tehnoloških postignuća, što će osigurati da Grad Sarajevo i dalje ostane središnja tačka svih naprednih ljudi iz države i regiona. Realizacija navedenih aktivnosti Gradonačelnika i organa uprave Grada Sarajeva utemeljenih na principima funkcionalnosti, proaktivnosti, koordinacije, održivosti i efikasnosti korištenja resursa i potencijala Grada Sarajeva, će utrti put za razvoj svih aspekata društvenog, političkog i ekonomskog sistema Bosne i Hercegovine, koji se temelje na njenom međunarodnom subjektivitetu i teritorijalnom integritetu.

Misija

Grad Sarajevo predstavlja jedinicu lokalne samouprave koja je usmjerena na obogaćivanje i oplemenjivanje bosanskohercegovačkog društva obrazovnim, privrednim, kulturnim, zabavnim i sportskim sadržajima u okviru područja njegove nadležnosti. Vijeće, Gradonačelnik i zaposlenici Grada Sarajeva su ponosni što participiraju u radu navedenom jedinicom lokalne samouprave koja nosi naziv Grad Sarajevo, tako da iskazuju punu posvećenost i zadovoljstvo svojim profesijama i poslovima koje obavljaju.

Građani i biznisi koji obitavaju u okviru Grada Sarajeva su prepoznatljivi u regionalnom i međunarodnom kontekstu tako da surađuju sa osobama i biznisima širom svijeta i predstavljaju ambasadore cijele Bosne i Hercegovine u područjima kojima djeluju. Grad Sarajevo se kontinuirano nalazi u procesu ispunjavanja novih uvjeta za dobijanje određenih sredstava i projekata sa ciljem osiguranja boljih uslova života i poslovanja svih interesnih skupina naslonjenih na Grad Sarajevo.

Grad Sarajevo u upravljačkom smislu počinje da intenzivno koristi principe novog javnog menadžmenta (New Public Management), kao savremeni sistemski okvir za kreiranje osnovne metrike i uzročno-posljedičnih veza između politika, procesa i aktivnosti koje provodi, što je preduvjet za kreiranje upravljačke mape, koja predstavlja neodvojivi dio politika i strategije Grada Sarajeva i predstavlja platformu na kojoj se može graditi kontinuitet razvoja i osiguranje nadzora nad implementacijom postavljenih politika i strateških ciljeva Grada Sarajeva.

Izazovi i politike - uvod

Politik Grada Sarajeva za mandatni period 2016-2020. godine će, u skladu sa navedenim pregledom, te vizijom i misijom biti prezentirane kroz ključne strateške ciljeve i izazove. Izazovi su selektirani na osnovu statutarne nadležnosti Grada, pozicije lokalne samouprave u administrativnoj infrastrukturi Bosne i Hercegovine, neophodnih smjerova za ispunjenje vizije Grada Sarajeva, ovog gradonačelnika, te osnovnih društveno-političkih okolnosti u državi i regionu te drugih važnih faktora koji imaju globalnu i internacionalnu važnost.

Politika Grada Sarajeva obuhvatiti temeljne stavove i poglede o oblastima na koji se odnose, a tiču se pozicije Gradonačelnika, planova za aktivnosti i opće djelatnosti, donošenje propisa ili pravilnika, odobravanje projekata i drugih djelatnosti, koordiniranje inicijativa, sklapanja saradnje, a sve u skladu sa nadležnostima iz Statuta Grada Sarajeva.

Navedene politike i izazovi se predstavljaju na jasan i mobilizirajući način, uzimajući u obzir da se kroz navedene politike upravlja sudbinom Grada Sarajeva, uz prihvatanje odgovornosti svih sudionika u navedenom procesu i preuzimanje rizika za postavljanje i doseganje ambicioznih izazova koji zahtjevaju ozbiljne napore.

U skladu sa gore navedenim, kao ključni izazovi za mandatni period do 2020. godine su identificirani:

- ◆ Reforma i razvoj Grada Sarajeva
- ◆ Ekonomska i poslovna pitanja
- ◆ Obrazovanje i tehnološki razvoj
- ◆ Urbanizam i urbano planiranje
- ◆ Podrška razvoju sporta i kulture
- ◆ Infrastrukturni projekti
- ◆ Međunarodna saradnja
- ◆ Istrajavanje na zaštita okoliša, energestka efikasnost i zaštita zdravlja
- ◆ Mladi i politike prema mladima (provođenje omladinske politike)
- ◆ Pametni Grad Sarajevo

Izazov 1 – Reforma gradske uprave

Postojeća administrativna struktura Grada, uspostavljena statutom i ranijim normativnim aktima će biti izmjenjena, unaprijeđena i usklađena sa visokim standardima kvaliteta, kompetencija i naprednim dostignućima organizacijskog dizajna, te utemeljena na principima efektivnosti i efikasnosti, te stručnosti i optimalnom i sinhroniziranom iskorištavanju ukupnih kapaciteta i potencijala svih zaposlenika.

Nova administrativna struktura Grada će biti usklađena sa potrebama razvoja Grada Sarajeva.

Politike

- ◆ Unaprijediti dugoročno, srednjoročno i godišnje planiranje rada u svim sektorima Grada Sarajeva kroz korištenje principa projektnog menadžmenta,
- ◆ Jačati znanja, kompetencije i vještine vezane za ljudske resurse Grada Sarajeva, sa ciljem jačanja kapaciteta njenog rada,
- ◆ Unaprijeđivati i razvijati internu organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u skladu sa razvojnim potrebama Grada Sarajeva te potrebama građana i nadležnostima Grada,
- ◆ Poboljšati međusobnu saradnju i komunikaciju unutar i između organizacijskih dijelova Grada te unaprijediti integralni okvir za isporuku vrijednosti interesnim skupinama,
- ◆ Kvalitetnije i realno planirati finansijska izdvajanja i provoditi preporuke revizora u cilju efikasnog i zakonitog donošenja i provođenja poslovnih odluka i provođenja Budžeta Grada Sarajeva,
- ◆ Povećati transparentnost rada i gradskih službi kroz jasan komunikacijski sistem i digitalizaciju poslovanja,
- ◆ Pojačati fiskalnu disciplinu kroz iskorištavanje kapaciteta i instrumenata Grada i ostalih institucija koje tangira pitanje finansiranja Grada Sarajeva,
- ◆ Unaprijediti komunikaciju sa građanima i ostalim interesnim skupinama uključujući i preduzetnike, odnosno vlasnike različitih biznisa,
- ◆ Modernizirati rad Grada korištenjem informacionih tehnologija u skladu sa standardima e-uprave,
- ◆ Kreirati uvjete za informatičko povezivanje unutar, ali i sa drugim relevantnim institucijama lokalnog i drugih nivoa vlasti,
- ◆ Koristiti raspoložive evropske i donatorske fondove za uspostavljanje e-upravljanja gdje god je to moguće i funkcionalno.

Izazov 2 – Ekonomski i poslovni razvoj

Održivi ekonomski razvoj i rast, investicije i zapošljavanje predstavljaju najviši prioritet svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, te ni gradska administracija ne može biti izuzetak. Ekonomski razvoj i rast Grada je posljednjih godina evidentan, ali nedovoljan kako bi podstaknuo snažnije zapošljavanje i podizanje standarda života.

Sarajevo je privredni i ekonomski centar Bosne i Hercegovine, a izazov za Gradonačelnika je kako, u skladu sa svojim nadležnostima i statutom, doprinijeti ukupnom ekonomskom boljitku.

Politike

- ◆ Podsticati usvajanje zakona i propisa koji olakšavaju poslovanje i pokretanje privatnog biznisa,
- ◆ Učestvovati u projektima usmjerenim na razvoj preduzetništva u različitim industrijama uključujući i razvoj socijalnog preduzetništva,
- ◆ Podržavati investitore i olakšavati im ulaganje u proizvodne i uslužne biznise kroz osiguranje povoljnog poslovnog ambijenta,
- ◆ Raditi na uravnoteženom razvoju i koordinaciji podsticajnih mjera zajedno sa četiri gradske općine na način da se sinhronizira regulativa i harmonizira poslovni okvir Grada Sarajeva,
- ◆ Organizirati rad Ekonomskog savjeta Grada Sarajeva i promovirati izradu usaglašene strategije ekonomskog razvoja Grada Sarajeva,
- ◆ Promovirati koncept i kreirati pravni okvir za realizaciju projekata javno privatnog partnerstva kao šansu za realizaciju privrednih potencijala Grada Sarajeva,
- ◆ Povećati efikasnost organa Grada kroz primjenu principa novog javnog menadžmenta i intrapreduzetništvo, te razumijevanje tržišta javnih usluga,
- ◆ Kreirati posebne uvjete za izvozno orijentirane biznise bazirane na znanju, savremenim tehnologijama i inovacijama,
- ◆ Aplikirati zajednički sa ostalim institucijama i kompanijama na različite razvojne fondove Evropske unije sa ciljem podizanja ekonomskih performansi.

Izazov 3 – Obrazovanje i tehnološki razvoj

Obrazovanje predstavlja najvažniji stub razvoja svake društvene zajednice i bez kvalitetnog sistema obrazovanja ne može se očekivati kvalitetan ekonomski razvoj koji podrazumjeva napredak i korištenje najnovijih tehnoloških rješenja u produkciji sofisticiranih proizvoda i pružanju integralne konfiguracije kvalitetnih usluga.

S tim u vezi, Grad Sarajevo će u narednom periodu imati aktivniju ulogu u projektranju obrazovnih i tehnološko razvojnih politika i strategija u skladu sa svojim nadležnostima veznim za osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, ne isključujući i suradnju sa visoko školskim institucijama i ustanovama.

Politike

- ◆ Promovirati razvoj novih i inoviranih obrazovnih rješenja koja će osigurati viši nivo kompetencija i vještina završenih učenika,
- ◆ Podržavati uvođenje novih multidisciplinarnih predmeta u školske nastavne planove sa ciljem osiguranja kvalitetnijeg nastavnog sadržaj,
- ◆ Inzistirati na usavršavanju nastavnika i njihovom intenzivnijem angažmanu u radu sa fokusom na dodatne napore i individualan rad sa učenicima koji imaju specifičan talent,
- ◆ Promovirati sistem vrijednosti koji unaprijeđuje važnost pedagoške profesije i rada učitelja i nastavnika uključujući i unapređenje njihovog ukupnog standarda,
- ◆ Podržavati infrastrukturna unapređenja koja će osigurati svim učenicima da oslobode optimum svog potencijala,
- ◆ Osigurati jasan i transparentan sistem mjerenje ishoda učenja na način da se minimizira stres kako za pedagoške radnike, tako i za učenike uz osiguranje visokog nivoa kvaliteta,
- ◆ Podržati uvođenje preduzetništva u nastavne planove još od osnovne škole sa ciljem razvoja učeničkih potencijala za kreiranje budućih biznisa,
- ◆ Podržavati i promovirati aktivnosti koje će osigurati viši nivo kompatibilnosti između ishoda učenja u kontekstu znanja, vještina i kompetencija učenika sa zahtjevima tržišta rada,
- ◆ Stvarati preduvjete za uključivanje učenika u praktičan rad pojedinih institucija i kompanija kao sastavni dio integralnog sistema obrazovanja koji uključuje i potrebu za praktičnim vještinama.

Izazov 4 – Urbanizam i urbano planiranje

Razvoj grada Sarajeva će u narednom periodu i dalje biti intenzivan i snažan, ali mora biti planiran i sistematski projektiran, posebno u urbanističkom pogledu. Grad ima ustavne nadležnosti za urbanističko planiranje. Najveći izazov je, u okolnostima podijeljenih nadležnosti između lokalnih zajednica i viših nivoa vlasti, koordinirati rast i razvoj urbane cijene u skladu sa najvišim standardima. Grad Sarajevo ima i obavezu u urbanističkom pogledu čuvati višestoljetnih kulturnih i arhitektonskih vrijednosti glavnog grada Bosne i Hercegovine, te se oduprijeti pokušajima narušavanja historijske vizure grada.

Politike

- ◆ Gradska službe za urbano planiranje, investicije, stambene i komunalne poslove treba dobiti punu podršku i neovisnost u djelovanju, a u skladu sa statutom i zakonima,
- ◆ Ovu gradsku službu treba dodatno osnažiti sa kompetentnim ljudskim resursima koji će imati kapacitet da predlažu i provode rješenja koja će istovremeno osigurati i urbani razvoj i očuvanje autentičnosti pojedinih cjelina Grada Sarajeva, a sačuvati ustavne nadležnosti Grada.
- ◆ Poticati uvođenje modernih tehnologija i najviših evropskih standarda u procese projektovanja Grada Sarajeva kao cjeline,
- ◆ Raditi na dodatnoj edukaciji i specijalizaciji zaposlenika zaduženih za urbanizam i urbano planiranje Grada Sarajeva,
- ◆ Uspostaviti usku saradnju sa drugim institucijama koje imaju nadležnosti u urbanizmu, poput gradskih općina i njihovih službi, te kantonalnih zavoda,
- ◆ Blagovremeno i adekvatno realizirati sve javne rasprave o predmetima koji zahtjevaju urbanističke zahvate, u skladu sa statutarnim nadležnostima,
- ◆ Grad Sarajevo i njegovi organi moraju imati ključnu ulogu u izradi svakog urbanističkog plana koji se tiče grada kao cjeline,
- ◆ Potrebno je u skladu sa najvišim standardima isplanirati upotrebu javnih površina na prostoru u nadležnosti Grada Sarajeva i sačiniti kvalitetan elaborat,
- ◆ Urbano planiranje treba biti jedan od najvažnijih segmenata djelovanja Grada Sarajeva u kontekstu infrastrukturnog razvoja,
- ◆ Fokus treba biti na uspostavljanju i očuvanju standarda u urbanizmu koji su dostojni prijestolnice Bosne i Hercegovine,
- ◆ Zauzeti čvrst stav prema svim partnerima u pogledu uloge i nadležnosti Grada, kako u segmentu urbanizma i urbanog planiranja, tako i ostalih segmenata rada.

Izazov 5 – Razvoj sporta i kulture

Kultura i sport su oblasti društvenog djelovanja koje snažno definiraju, ne samo gradove nego cijelokupan državni i nacionalnih identitet građana Bosne i Hercegovine i Grada Sarajeva. Obje oblasti imaju svoje specifičnosti te različit nivo razvoja i organizacije te su, s tim u vezi, i izazovi raznovrsni. Ipak, ključno je pitanje kako, u okviru datih nadležnosti, na najbolji način pomoći da se u Gradu Sarajevu kreiraju povoljniji uvjeti da kulturni i sportski radnici, institucije, klubovi, organizacije, građanske grupe i udruženja djeluju slobodno, sa višim stepenom uspješnosti i efikasnosti, u korist svih građana Grada Sarajeva.

Politike

- ◆ Kultura i sport će kontinuirano biti u vrhu liste prioriteta pri planiranju budžeta i usvajanju planova rada Grada Sarajeva,
- ◆ Gradska služba za obrazovanje, kulturu, sport i mlade će djelovati aktivnije, fokusirajući se na održive, dugoročne i vrijedne projekte za budućnost,
- ◆ Grad Sarajevo će nastaviti podržavati uspješne sportske kolektive i kulturne institucije, projekte, manifestacije i pojedince, sa težnjom da ostanu ili postanu samoodrživi,
- ◆ Grad Sarajevo će težiti da, u okvirima svojih mogućnosti i nadležnosti, pomogne i mlade sportiste i umjetnike, kako i nove perspektivne kulturne i sportske projekte,
- ◆ Grad Sarajevo će podržavati uvođenje dugoročnih, sistemskih rješenja za realizaciju projekata sportske i kulturne infrastrukture nasuprot jednokratnoj finansijskoj podršci,
- ◆ Grad Sarajevo će okupljati i konsultirati ugledne i uspješne sportske i kulturne djelatnike iz Sarajeva prilikom kreiranja i izrade planova i odabira projekata,
- ◆ Jačati saradnju i razmjenu iskustava sa međunarodnim organizacijama i relevantnim pojedincima u oblasti kulture i sporta,
- ◆ Unaprijediti saradnju sa najvažnijim sportskim kolektivima koji imaju poseban značaj za Grad Sarajevo,
- ◆ Unaprijediti saradnju sa kulturnim institucijama od posebnog značaja za Grad Sarajevo i njegov društveni i kulturni razvoj,
- ◆ Grad Sarajevo će aktivno učestvovati u donošenju relevantnih propisa iz navedenih oblasti, a u skladu sa nadležnostima Grada Sarajeva.
- ◆ Grad Sarajevo će podržavati izvrsnost u vrhunskom sportu i kulturi, ali i uravnoteženo pomagati masovne sportske i kulturne manifestacije i promovirati profesiju sportskog menadžera, kako u korist sportista, tako i društvene zajednice.

Izazov 6 - Infrastrukturni projekti

Grad Sarajevo će se nametnuti kao inicijator i koordinator planiranja infrastrukturnih projekata, u smislu uravnoteženosti i boljeg zajedničkog planiranja u oblasti koje pokriva.

Također, pozitivni efekti u ovoj oblasti su mogući i kroz projekte i međunarodnu saradnju. Istovremeno, realizacija projekta izgradnje Sarajevske žičare otvorila je novu vrstu perspektive za Grad Sarajevo, koji može i samostalno biti nosilac kompletne realizacije određenih infrastrukturnih projekata u skladu sa svojim finansijskih i mogućnostima.

Politike

- ◆ Preuzeti inicijativu u obnovi, izgradnji i održavanju značajnih infrastrukturnih projekata, uz saradnju sa drugim nivoima vlasti i direktno nadležnim za infrastrukturu,
 - ◆ Nastaviti sa autentičnom obnovom fasada i ući u projekte utopljanja objekata,
 - ◆ Planiranje i razvoj dugoročnih i održivih projekata kao prioritet razvoja Grada Sarajeva što će stvoriti potencijal za njegov dalji razvoj i rast,
 - ◆ Brižljivo odrabrati i dogovoriti infrastrukturne projekte koje Grad Sarajevo može realizirati iz vlastitih sredstava,
 - ◆ Razmotriti mogućnost da Grad Sarajevo infrastrukturne projekte realizira putem javno-privatnog partnerstva koje već polako funkcioniše kao uspješan investiciono razvojni koncept u drugim gradovima u Bosni i Hercegovini,
 - ◆ Razmotriti mogućnost kreditnog zaduživanja za selektirane infrastrukturne projekte koji će imati potencijal servisiranja obaveza i uspješnog i održivog poslovanja,
 - ◆ Jačati kapacitet ljudskih resursa, kroz razvoj i regrutiranje kompetentnih osoba, kako bi isti mogli kvalitetnije učestvovati u ovoj vrsti razvojnih aktivnosti,
 - ◆ Do kraja realizirati projekt Sarajevske Žičare kao važnog infrastrukturnog projekta koji može biti podsticaj i za druge vidove ulaganja u kontekstu industrije turizma i sporta,
 - ◆ Planirati, u skladu sa nadležnostima i finansijskim mogućnostima, daljnji razvoj turističke infrastrukture sa ciljem unapređenja atraktivnosti sadržaja turističke ponude Grada Sarajeva.
-

Izazov 7 - Međunarodna saradnja

Grad Sarajevo već godinama ima vrlo razgranatu i intenzivnu međunarodnu saradnju, posebno u formatu pobratimskih gradova, te saradnju sa glavnim gradovima regije i šireg područja Evrope i Mediterana. No, u ovoj oblasti postoji značajan prostor za napredak, posebno u smislu učešća u multilateralnim organizacijama, ali i u direktnim pozivima na saradnju kroz kontakte sa glavnim gradovima različitih država, te međunarodnim organizacijama i subjektima. Uspostavljanje pobratimskih odnosa treba razvijati isključivo na nivou prijestonica i razvojnih kapaciteta i veličine gradova. Također, brojne kontakte treba pretočiti u konkretne projekte od kojih će Grad Sarajevo i njegovi građani imati vidljivu korist. Jedan od ključnih projekata, dugoročnog značaja, bit će ispunjavanje uvjeta za uvrštavanje Grada Sarajeva na listu Svjetske kulturne baštine UNESCO-a. Izazov je i pronaći adekvatnu ulogu Grada Sarajeva u procesu evropskih integracija.

Politike

- ◆ Dinamična i adekvatna međunarodna saradnja na najvišem nivou sa svim bitnijim gradovima u regionu i svijetu,
- ◆ Nivo pobratimskih odnosa predominantno podignut na relacije koje se uspostavljaju, u najvećem broju slučajeva, sa glavnim gradovima,
- ◆ Uspostaviti sistemsku i dinamičnu saradnju sa glavnim gradovima iz regije, u kojoj će Sarajevo biti centar i kohezioni faktor,
- ◆ Pored postojećih uspostaviti saradnju Grada Sarajeva sa prijestolnicama ključnih evropskih država poput Austrije, Njemačke, Francuske, Italije, Španije i drugih,
- ◆ Unaprijediti postojeće kontakte, posebno sa gradovima pobratimima, u konkretniju saradnju od koje će vidljivu korist imati poslovni ljudi i svi građani Grada Sarajeva,
- ◆ Projekt prijave Sarajeva za UNESCO-ovu listu Svjetske kulturne baštine uzeti kao prioritet i osigurati sve neophodne resurse za njegovu realizaciju,
- ◆ Pojačati prisustvo Sarajeva u široj Evropskoj i svjetskoj javnosti kroz promociju i brendiranje grada kao razvojnog, kulturnog, sportskog i civilizacijskog središta,
- ◆ Učestvovati aktivnije u djelovanjima u međunarodnim mrežama i organizacijama u kojima je Grad Sarajevo član
- ◆ Planirati međunarodne posjete u skladu sa planom i mogućnostima Grada Sarajeva, te uspostaviti saradnju sa institucijama Evropske unije kroz relevantne državne kanale,
- ◆ Razmotriti dodatne mogućnosti učešća Grada Sarajeva, samostalno ili partnerski, u korištenju evropskih fondova.

Izazov 8– Zaštita okoliša, energetska efikasnost i zaštita zdravlja

Očuvanje i poboljšanje ekološkog ambijenta u Gradu Sarajevu je nužnost, kao i promoviranje i korištenje novih i ranije isprobanih projekata energetske efikasnosti, u skladu sa nadležnostima i finansijskim mogućnostima.

Pitanje zaštite zdravlja je suštinski prioritet, ali je uloga Grada ograničena nadležnostima. U tom pogledu, izazov je iskazati interes i osigurati učešće Grada Sarajeva u dugoročnim projektima borbe protiv zagađenja ili epidemije.

Politike

- ◆ Podržavati i promovirati projekte ekološkog osvještavanja i zaštite okoliša svih biznisa, građana i drugih interesnih skupina koje žive i rade u Gradu Sarajevu,
 - ◆ Inicirati i realizirati projekte koji doprinose čistoći i uređenju grada poput čišćenja rijeke Miljacke, održavanja čistoće parkova i ulica, uz promovisanje kulture čistoće i čuvanja grada među građanima,
 - ◆ Razmotriti formiranje systemske koordinacije sa ostalim institucijama, a kako bi se čistoća i okolišni standardi podigli na najviši nivo,
 - ◆ Jačati i obnoviti rad Ureda za energetska efikasnost i osigurati njegovu saradnju sa fondovima za zaštitu okoliša sa ciljem sufinansiranja određenih projekata,
 - ◆ Analiza stanja i izrada analitičkih izvještaja iz oblasti energetske efikasnosti za postojeću infrastrukturu Grada Sarajeva kako institucionalnih, tako i rezidencijalnih, komercijalnih i industrijskih objekata,
 - ◆ Dati doprinos, kroz podršku, koordinaciju i preventivne aktivnosti u borbi protiv zagađenja i epidemije,
 - ◆ Pojačati saradnju sa građanima i biznisima u provođenju projekata energetske efikasnosti objekata uz njihovu aktivnu participaciju u radu i sufinansiranju istih.
-

Izazov 9–Mladi i politike prema mladima (provođenje omladinske politke)

Usvajanjem Zakona o mladima Federacije BiH javila se potreba i obaveza, a samim time i mogućnost za provođenje jače i intenzivnije politike prema mladima, a na osnovu potreba mladih u Gradu Sarajevu. Koordinacija sa višim nivoima vlasti i institucijama je neophodna ukoliko želimo ostvariti jači i intenzivniji pristup prema mladima. Prije svega akcenat je na ministarstva nadležna za obrazovanje, kulturu i sport, zdravstvene institucije kao i ministarstva nadležna za rad, zapošljavanje, poduzetništvo i privredu, odnosno institucije koje na direktan ili indirektan način tretiraju pitanja mladih ljudi. Na taj način, pitanje nadležnosti za ključne segmente važne za život mladih na području Grada, odnosno analiza njihovih potreba i izazova, neće predstavljati problem za realizaciju aktivnosti, mjera i projekata.

Iako je uloga Grada kao jedinice lokalne samouprave ograničena po pitanju mladih, Grad treba iskazati interesovanje za provođenje omladinskih politika jer mladi trebaju biti ključni prioritet svakog društva, uzimajući u obzir kontinuirani odlazak mladih iz zemlje, kao i analize nevladinih organizacija po pitanju problema mladih.

Politike

- ◆ Podržavati i promovirati projekte mladih i omladinskih udruženja s područja Grada a koje se odnose na jačanje kapaciteta mladih i njihove uloge u društvu, a pri izboru najboljih projekata voditiračuna o kriterijima koji su u skladu sa evropskom metodologijom vrednovanja projekata,
- ◆ Jačanje vizije da mladi žive zdravo, da budu uspješni i kreativni, solidarni, i da doprinose održivom razvoju Grada,
- ◆ Podržavati jednake mogućnosti za stručno obrazovanje i zapošljavanje mladih kako bi povećali ukupan nivo stručnih kadrova, društvenih i općih kompetencija za potrebe tržišta rada, s ciljem jačanja ekonomske aktivnosti i zapošljavanja,
- ◆ Podići resurse za pružanje podrške mladima s ciljem unaprijeđenja učešća mladih u kulturnom i društvenom životu Grada, jačanja samopouzdanja i senzibiliteta na nejednakosti, te razvijanja kreativnosti,
- ◆ Podržavati projektekoji tretiraju zdrave životne stilove, sigurna naselja bez delikvencije, te na taj način dugoročno smanjiti rizik od ranih obolijevanja i delikvencije kod mladih,
- ◆ Podići resurse za stipendiranja i povoljnog kreditiranja za mlade koji nisu u mogućnosti da nastave školovanje a ostvaruju dobar rezultat,
- ◆ Podržavati međunarodnu suradnju u pogledu razmjene studenata sa kolegama iz evropskih partnerskih gradova s kojima je Grad ostvario kontakte.

Sažetak

Dokument Politika Grada Sarajeva za mandatni period 2016-2020. godine, definira temeljne stavove prema ključnim izazovima. Osam navedenih izazova nisu zasigurno jedino sa čime se suočava Grad Sarajevo kao grad, tako da se Gradonačelnik u ovom trenutku pokušavaju fokusirati na realne aktivnosti koje su široko postavljene i do određene mjere izvodive, te imaju visok nivo korisnosti za građane, biznise i ostale interesne grupe, a u okvirima postojećih nadležnosti i mogućnosti Gradonačelnika i Grada Sarajeva. Dokument je uzeo obzir sve bitne perspektive, prema uzročno posljedičnim vezama i iste uključuju politike i strateške smjernice, perspektivu ljudskih resursa i znanja, perspektivu infrastrukture, procesa i tehnologija, perspektivu građana i ostalih interesnih skupina, te finansijsku perspektivu razvoja Grada Sarajeva.

Dokument je sveobuhvatno i multiperspektivno sačinjen, uzimajući u obzir da će kretanja u budućnosti zahtjevati sve intenzivnije promjene organizacijske infrastrukture Grada Sarajeva i njegovih dokumenata, kroz ispunjavanje eksterno postavljenih standarda i uvođenje novih principa rada. Svjesni činjenice da svaka organizacijska promjena zahtjeva poseban napor od strane ljudi koji ih vode, te podrazumjeva određene otpore promjenama, često zbog neinformiranost ali i niske razine znanja i kompetencija, te gubitka pozicije i moći, podvlačimo da je ovo samo prvi korak koji ima za cilj stvaranje percepcije potrebe provođenja neizostavnih promjena u budućem periodu, te razumjevanja koristi ali i izazova koje iste stavljaju pred sve interesne skupine i donosiocice odluka.

Iz navedenih razloga dokument je zamišljen kao živa materija koja će se prilagođavati, precizirati i dodatno unapređivati tokom mandata, a u skladu sa nadolazećim izazovima. Definirane politike su načelna stanovišta o tome kako pristupati rješavanju izazova. Ovaj dokument može biti temelj za izradu preciznijih dokumenata kao što su kratkoročne i dugoročne strategije, planovi, projekti i programi rada, te na koncu akcioni planovi i izvještaji o realizaciji. Konačno, Grad Sarajevo mora prihvatati savremene principe upravljanja jedinicama lokalne samouprave u cilju osiguranja boljih uvjeta i kvaliteta života, rada i razvoja građana, institucija i biznisa Grada Sarajeva kao glavnog grada Bosne i Hercegovine, tako da je ovaj dokument samo prvi u nizu koje će biti potrebno kreirati, usvojiti i implementirati u narednom periodu.